

w maszynopisie, przypominają tego niewątpliwie zasłużonego dla Kościoła kapłana. Jednocześnie wskazują, że warto bliżej zainteresować się samą postacią ks. Kordela, jak również dorobkiem, jaki zоставił dzięki swej niestrudzonej, twórczej pracy.

... *brevi tempore explevit tempora multa.*

Mądr 4, 13

NOTA BIBLIOGRAFICZNA

- Lipiński F., ks. Kordel Michał ks., *Polski Słownik Biograficzny*, t. XIV/1, s. 55.
 Fijałkowski J., ks., *Życie liturgiczne w świetle koncepcji ks. Michała Kordela i konstytucji o świętej Liturgii*, W-wa ATK 1970, praca magisterska (maszynopis).
 Zieliński S., ks. OCD, *Ks. Michał Kordel liturgista polski*, Kraków 1971, praca licencjacka (maszynopis).

Kraków

KS. STANISŁAW DADAK

Ks. Marian Pisarszak MIC

ZMIANY W OBCHODZIE ŚWIĄT MARYJNYCH

Święta, obrazy i nabożeństwa stanowią główne formy kultu okazywanego Najświętszej Maryi Pannie, Matce Bożej. Nowy Kalendarz Rzymski¹ i Układ Czytań Mszalnych² wprowadziły określone zmiany w obchodzie dotychczasowych dni liturgicznych poświęconych Matce Bożej.

Dotychczas było około 50 świąt maryjnych, z tego 36 (19 obowiązujących w całym Kościele Łacińskim) podawał Mszał Rzymski wydany według Kodeksu Rubryk z 1960 roku³.

W nowym Kalendarzu, a konsekwentnie i w nowym Mszale Rzymskim⁴, nazywanym Watykańskim lub Sakramentarzem Pawła VI, uszczuplono wykaz obowiązujących świąt maryjnych o charakterze dewocyjnym pozostawiając je poszczególnym narodom, zakonom czy osobistej pobożności kapłanów. Niektóre z nich, jeśli nawet pozostały

¹ *Calendarium Romanum*, Typis Polyglottis Vaticanis, 1969.

² *Ordo Lectio-nis Missae*, Typis Polyglottis Vaticanis, 1969.

³ Dzieje poszczególnych świąt maryjnych są omówione w komentarzu historycznym dołączonym do *Calendarium Romanum*. Zob. także w następujących pozycjach: M. Righetti, *Manuale di storia liturgica*, vol. 3, ed. 3, Milano 1969 s. 348—395; W. Schenk, *Kult Matki Najświętszej*. Materiały duszpasterskie, b/w i r. (maszynopis).

⁴ *Missale Romanum*, Typis Polyglottis Vaticanis, 1970.

w nowym Mszale, to jako wspomnienia do wyboru. Dwa święta dotąd raczej maryjne (2. II. i 25. III.), teraz wyraźnie zaliczono do świąt Pańskich. Ostatecznie zatem nowy Kalendarz Powszechny podaje 13 świąt maryjnych, a z tych tylko 9 obowiązujących w całym Kościele Zachodnim.

W oparciu o wspomniane dokumenty i księgi liturgiczne warto uczynić zestaw zmian odnoszących się do dni liturgicznych poświęconych Matce Bożej. Zmiany te są następujące:

1. wprowadzono uroczystość Świętej Bożej Rodzicielki w dniu 1. I., a wykreślono dzień liturgiczny przeznaczony na uczczenie Macierzyństwa Najświętszej Maryi Panny (11. X.);
2. dzień 2. II. uznano za święto Pańskie, stąd nowa nazwa: Ofiarowanie (lub: Powitanie) Pana Jezusa w świątyni, zamiast: Oczyszczenie NMP;
3. określono dzień 11. II. jako wspomnienie Matki Bożej z Lourdes, zamiast: Objawienie NMP Niepokalanej;
4. dzień 25. III. uznano za święto Pańskie, dając mu inne określenie: Zwiastowanie Pańskie, zamiast: Zwiastowanie NMP;
5. wykreślono wspomnienie Siedmiu Boleści NMP w piątek po pierwszej niedzieli Męki Pańskiej, aby nie było dublowania podobnej treści w dniu 15. IX.;
6. przeniesiono święto NMP Królowej z 31. V. na 22. VIII. (bliżej 15. VIII.);
7. przeniesiono również święto Nawiedzenia z 2. VII. na 31. V. (ze względu na łączność z 25. III. i 24. VI.);
8. określono dzień 5. VIII. jako rocznicę poświęcenia bazyliki NMP, pomijając dodatek „Śnieżnej”;
9. zlikwidowano wigilię przed Wniebowzięciem; w dniu 14. VIII. może być msza wieczorna już jako świąteczna, z innymi jednak czytaniem niż w sam dzień 15. VIII.;
10. przeniesiono święto Niepokalanego Serca Maryi z dnia 22. VIII. na sobotę po uroczystości Najświętszego Serca Pana Jezusa;
11. zlikwidowano święto imienia NMP (12. IX.), co byłoby dublowaniem święta Narodzenia Maryi;
12. wprowadzono nowe określenie dnia 15. IX.: Matki Bożej Bolesnej, zamiast: Siedmiu Boleści NMP;
13. wykreślono w Kalendarzu Powszechnym święto Matki Bożej od wykupu niewolników (24. IX.); mogą je zachować kalendarze partrykularne;
14. nadano inną „rangę” dniom liturgicznym poświęconym NMP:
 - uroczystością jest dzień 1. I., 15. VIII., 8. XII.
 - świętem jest dzień 31. V., 8. IX.
 - wspomnieniem obowiązującym jest 22. VIII., 15. IX., 7. X., 21. XI.

— wspomnieniem do wyboru jest 11. II., sobota po uroczystości Serca Pana Jezusa, 16. VII i 5. VIII.

15. sporządzono nowy zestaw czytań mszalnych na określone dni i w tzw. komunale maryjnym; zupełnie pominięto dawne czytania z Księgi Syracha i Przypowieści; w dniu 15. VIII. wprowadzono teksty o treści paschalno-eschatologicznej, w dniu 8. XII. — o odwiecznym planie Bożym zbawienia w Chrystusie, którym to planem jest objęta także Maryja, Jej zaś wielka świętość od chwili poczęcia jest wyłącznie dziełem miłości Bożej, która dlatego Ją chojnie ubogaca, bo powołuje na Matkę Zbawiciela (dar jest wezwaniem do określonych zadań!).

Należy się spodziewać, że powyższe zmiany przyczynią się nie do zubożenia, lecz do pogłębienia kultu maryjnego, że Lud Boży ze szczególnej miłości nadal będzie czcił Najświętszą Maryję Pannę, Matkę Chrystusa i Matkę Kościoła, która nierozzerwalnym węzłem związana jest ze zbawczym dziełem swego Syna.

Wprowadzając zmiany w obchodzie świąt maryjnych zamierzano osiągnąć to, aby w roku liturgicznym rzeczywiście uwypuklało się zbawcze misterium Chrystusa, z którym Maryja jest związana jako Służebnica, Matka i Królowa. Ona ma być czczona nie statycznie i w oderwaniu od Chrystusa, lecz jako uczestnicząca w zbawczym dziele Syna.

W Marii należy podziwiać i wysławiać wspaniały owoc zbawienia i uświęcenia dokonanego przez Chrystusa i w Chrystusie, oraz w Niej, jakby w obrazie, oglądać to, czym Kościół cały pragnie i spodziewa się być (por. KL 103).

Lublin

Ks. MARIAN PISARZAK, MIC

HYMN DO DUCHA ŚWIĘTEGO (Z OFICJUM KONGREGACJI DUCHA ŚW.)

Pierwotna wersja

Donum Dei, Paraclite,
Te voce, mente psallimus,
Inest tibi totus Pater
Ejusque totus Filius.
Ab ore Patris profluis,
Utrumque nectans Spiritus,
Dei facis nos filios,
Quos unxeris, sacras deos.
Charismatum pinguedinem
Effundis in Cor Virginis,
Ut inde nobis defluant
Spes, charitas, lux, gaudium.

In nos veni, semper manes,
Divina cordis Unctio,
Mentis fuga caliginem,
Cor ure sacris ignibus.
Da gentibus sensum novum,
Et derelictos visita,
Viam salutis edocens,
Perduc eos in patriam.
Deo Patri sit gloria
Qui, quos redemit Filius,
Et Sanctus unxit Spiritus,
Ditet beato lumine. Amen.